

4-2-6

2446/12

03559

2 (2) es (15)
(בלוואה)

סודי

השיחה בין שר החוץ לאברהם עזת ביום 4.5.56

באשר ל...
מאמר

השר קדם את האזרח באמרו כי הוא שמח לראות ג'נטלמן מצרי וכי האזרח חפשי לשאול שאלות כראוננו.

ע. פתח בהזכירו דברי שרת העבודה עלי ^{הנכונה} להפגש עם עבד אלנאצר. השר אשר את הדבר בצינינו כי הודענו על כך מספר פעמים במספר דרכים, ביניהם גם בצנורות מצריים. הצנורות המצריים אינם עומדים לרשותנו, אך השר בטוח כי הדבר ידוע לנאצר. אם קיימים קשיים בפני נאצר אפשר גם בפגישות בלתי רשמיות. עזת אמר כי גם הוא יודע שהדבר ידוע לנאצר, אולם מקרים בהדשים האחרונים כמו עזה וסבחה סונעים. נאצר אינו רוצה במלחמה, הוא רוצה בשלום. כאשר ציין השר את המדינות המצריים אמר עזת כי הדבר בא משני טעמים, טעם כלכלי: עודף הכותנה מאז 1947 שמצרים לא מצא חלו שוק, וטעם מדיני: התקפות ישראל. השר אמר כי הוא מזמין את נאצר להיות במקומו כאשר המצרים מכריזים השכם והערב, ברדיו בעתונות ובהכרזות, על ידי נאצר עצמו, שהם במצב מלחמה עם ישראל, בעוד שאנו איננו מכריזים דברי איבה, במקרה זה הרי האחריות המינימלית והצו האלמנטרי הוא לדאוג לבטחוננו. ע.: נאצר אינו רוצה במלחמה. השר: טוב, יתכן, אבל דבריו ומעשיו מטילים עלי אחריות כבדה לעמך. שיא השאיפה שלי לראות את השלום באזור. שתי המדינות זקוקות לפתוח ובניהוהן היו יכולות להקדיש את יתכן לכך, הדבר האלמנטרי הוא השלום. ע.: נאצר אינו במצב בו יוכל להגיע לידי הסכם שלום רשמי אך היה ססכים להגיע לידי הסכם באורח לא רשמי. השר: נאצר לא הסכים להפסקת אש, ברנט נסע מספר פעמים לקהיר לחכלית זו והיה צורך בהמרשלה. נאצר לא סלק שתי סכנות: הוא לא הפסיק את ההתנגשויות והוא הזדיין. אנו רוצים בשלום אבל מוכנים להמתין, אך למה נציק זה לזה? אם נאצר רוצה שנפגש בקהיר, אשמח להיות בקהיר, כמו שאשמח לקבלו כאן. ע.: אקוה שהיה ³¹⁸ בקהיר. כאן ספר השר על שנותיו הראשונות בכפר ערבי, ועל נסיעותיו בבירות ערביות ועל פגישות עם מדינאים מצריים. כאשר ציין שלא היה סימיו בבגדאד העיר עזת כי לא הפסיד הרבה. השר הפריך את

טענת הפחד של הערבים מפני ישראל באמרו כי, ראשית, הערבים רבים מאחזו ושנית, האצעי למלק או להפחית את הפחד הוא כריתת חוזה שלום מאושר על ידי האויים, אשר כל המפאיר אותו מגונה על ידי האויים והעולם כלו. "האם זה לא הגיוני?" עזת: הגיוני בהחלט. איננו רוצים במלחמה, איננו רוצים בבריטים. אם תהיה מלחמה - הבריטים יחזרו. השר: "צודאי שלא. ואתה סובר שאני חושב כי אתם רוצים ברומים?" עזת: אנו לא רוצים גם ברומים. הבריטים נצלו אותנו הרבה שנים ואנו מנצלים את הרומים נגדם. זה לא איכפת לנו. אנו יודעים כי הרומים לא יוכלו לבנא לאזור יען כי האמריקנים יתערבו במקרה שיכנסו הרומים. נאצר מאמין כי כל זמן שהבריטים באזור לא תצמח טובה. השר: הרי זו סיבה לעשות שלום. עזת: שאיפתו של נאצר היא הסכר הגדול באסואן. השר ציין את הודינות מצרים בציינו כי כוחה היא ביתס 20:1 לכתנו וכי ידה נמויה לקנות נשק נוסף. אין אנו יכולים לקווח לקבל כמות שוה לשל מצרים, לכל היותר אנו יכולים לקווח ל-35%. עז אינני מאמין שנשתמש בנשק למלחמה. השר: הבעיה היא לשבת יחד. עזת: נאצר חושב שאתם רק מכשיר בידי האימפריאליסטים. אתם שולחים שליחים זרים להודיע שאתם רוצים בשלום או רוצים לפגוש את נאצר. השר: הזר בא אלי לאחר שדבר עם נאצר, "אם הוא טוב בעיני נאצר הוא טוב גם בעיני". עזת: אולם נאצר סובר שאתם עושים זאת לצרכי תעמולה בלבד. השר: אנו מוכנים לפגוש בלי תווכים. גם אם לא תהיה חשובה לפניחנו זאת - לא נפרסם זאת. עזת: אני מקוה לחזור בעוד עשרה ימים. אינני סובר כי נאצר יודע איזו מין מדינה היא ישראל.

2. השר ציין כי היינו יכולים לעזור ללמצרים וספר על מאמצינו להגברת פוריות האדמה על ידי השקאה, מדע ועבוד אינטנסיבי וכי אנו יוצרים מדינה היכולה לגדול ללא התפשטות. עזת אמר כי הערבים חושבים שאנו יכולים לגדול רק על ידי כבושים והזכיר את בגין. השר ענה כי אנשי ה-¹² צועקים הרבה וכי המצרים עוזרים להם לגדול על ידי יריות ותעמולת מלחמה.

כאשר הזכיר עזת את פרשת הפליטים ציין השר פרשות פליטים הרבה בציינו כי בשום מקרה לא חזרו הפליטים למקומותיהם וכי אין לחזור

למצב ^ההתנה על ידי מלחמה או מהפכה. לולא היתה מלחמה נגד התלטות
1947 שום ערבי לא היה פליט. אם יחזרו ערבים הם ייצרו בעיה. הם
יצטרכו להתערב עם הרבה יהודים מארצות ערב שלא היו מאושרים בארצותיהם.
מוטב כי ערבים יגורו עם ערבים ויהודים עם יהודים. הערבים בישראל
הם אזרחינו - אבל לא נוכל לקבל ערבים חדשים. נמשיך באחוד משפחות.
אפשר להרחיב את ~~המסגרת~~ ^{המסגרת}. יש שפע מים בסוריה ובעיראק להתישבות.
הערבים חסרים את המסקנות המדינות מאפשרויותיהם הכלכליות. כאשר
הוזכרה הכניית הבקור של נאצר ברומא רמו השר על אפשרות פגישה גם
בהזדמנות זו.